

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.

Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 302. — ŠTEV. 302.

NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 26, 1925. — SOBOTA, 26. DECEMBRA 1925.

VOLUME XXXIII. — LETNIK XXXIII

POLOŽAJ V STAVKARSKEM OKROŽJU PENNSYLVANIE

Lewis se bo sestal z lastniki premogovnikov, a premogarji se upirajo. — Konferenca se bo sestala v tork, potem ko je Lewis obvestil delodajalce, da je pripravljen razpravljati o kateremkoli načrtu.

HAZLETON, Pa., 25. decembra. — Mezdna pogajanja, kojih namen je napraviti konec sedanji stavki v antracitnih rovih, se bodo pričela prihodnji tork v New Yorku.

To novico je objavil pozno včeraj ponoči Alvan Markle, načelnik skupnega komiteja delodajalcev in premogarjev, ki je rekel v nadaljnjem, da se bo razpravljalo o kateremkoli načrtu.

Ugotovilo Markla je bilo izdano po sprejemu brzojavke župana Durkana iz Scrantona, v kateri je slednji objavil, da je John Lewis, predsednik premogarske organizacije, pripravljen pogajati se glede kateregakoli načrta, ki bi vrnil industriji mir. Istočasno pa je župan Durkan obvestil tudi majorja Inglisa, predsednika meznega komiteja delodajalcev, naj skliče Markle konferenco na čas in mesto, ki bi bilo primerno za obe stranki.

SCRANTON, Pa., 24. decembra. — Brzojavka, katero je poslal John Lewis komiteju županov, se glasi:

— Governor Pinchot me je naprosil, naj očistim napačni utis, ki je nastal vsled stališča premogarjev in o katerem se je neprimerno razpravljalo. Dejstvo, da so pristali v Pinchotov načrt, ne ovira nadaljne konference z delodajalci.

Župan Durkan je nato brzojavil majorju Inglisu:

— Vrata so odprta. Obe stranki lahko dosežeta popolen sporazum. V namenu, da ne bo niti najmanjše ovire, je predlagal naš komitej, naj se skliče konferenco ob primernem času in na primernem mestu.

Na tisoče stavkujočih premogarjev in njih družin je pozdravilo z veseljem novico, da je predsednik Lewis ripravljen sestati se z delodajalci glede kateregakoli mirovnega načrta. Ljudje v okrožju polj trdega premoga so prepričani, da bi ta korak hitro napravil konec stavki antracitnih premogarjev.

PITTSBURGH, Pa., 25. decembra. — Pittsburgh District Federated Miner's Association, nova organizacija, katero so stvorili unijski premogarji v premogovnih poljih mehkega premoga zapadne Pennsylvanije, se je odpovedala vsem stikom z organizacijo United Mine Workers of America.

Delegatje, ki so se udeležili sestanka v hotelu Pitt so izjavili, da je bila vprizorjena akcija na pogajanjih, ki so trajala dva dni in da so bili sprejeti principi, ki pomenjajo novo dobo v premogar. industriji tega dela dežele.

Ti delegatje baje reprezentirajo stvar uslužbenecv v rovih mehkega premoga v zapad. Pennsylvaniji ter stvar uslužbenecv številnih neodvisnih kompanij v pittsburškem okraju.

Mr. Fagan, predsednik okraja št. 5, United Mine Workers of America, je rekel glede nove organizacije:

— Skupina, ki se je organizirala v Pitt hotelu, ni nikdar pripadala organizaciji United Mine Workers of America. To je skupina potepuhov, katere je zbrala skupaj Pittsburgh Coal Company v svojih naporih, da ž njihovo pomočjo obratuje rove na temelju lestvice iz leta 1917. Ta kompanija je imela preje uslužbenih 14.000 premogarjev, a je mogla dobiti samo pet unijskih mož, ki so bili pripravljeni odgovoriti se uniji.

Belgijski proračun.

BRUSELJ, Belgija, 25. dec. — Poslanska zbornica je sprejela danes prvo čitanje vladnega proračuna za leto 1926, v katerem se stavlja vladne dohodke na 5.200.000.000 frankov ter izdatke na nekoliko manj.

Pozneje je pričela poslanska zbornica z razpravo glede drugega čitanja in glasovanje glede tega bo postalo zaključno.

Senat bo nadaljeval s svojimi razpravami noč in dan, kajti proračun mora biti odobren pred 31. decembrom, ko bo nastopil novi finančni minister svojo službo.

AMERIŠKI TRGOVINSKI TAJNIK

Slika nam kaže ameriškega trgovinskega tajnika Herberta Hooverja. Možak se je posebno med vojno proslavil, ko je vodil v Evropi v imenu Amerike razne pomožne akcije.

Sutherland — varuh tuje lastnine

Predsednik Coolidge je imenoval Sutherlanda novim varuhom lastnine inozemcev. — Bivši senator je sledil Hicksu.

WASHINGTON, D. C., 25. dec. — Predsednik Coolidge je imenoval včeraj Howarda Sutherlanda, prejšnjega republikanskega senatorja z West Virginije, na mesto varuha inozemske lastnine. Sutherland je sledil Frederiku Hicksu, ki je umrl pretekli teden v nekem gledališču v Washingtonu.

Sutherland je bil odvetnik v Washingtonu, odkar ga je leta 1922 porazil pri volitvah v West Virginiji demokratični senator Neel. Ravno predno je zapustil senat, je zahteval Sutherland prisrčno veteranskega urada potom posebnega komiteja. Prišli so vsled tega na dan skandali, ki so imeli za posledico kazensko zasledovanje ravnatelja Forbesa.

Novi varuh inozemskega imetja je star šestdeset let.

V senat je bil izvoljen dvakrat.

Nemška vlada za nezaposlene

Nemčija je dala tisočim nezaposlenim dela pri grajenju cest in drugih javnih delih.

BERLIN, Nemčija, 25. dec. — Nemška vlada je preskrbela včeraj petdeset do stotisoč ljudem dela. Na tisoče nadaljnjih bo zaposlenih tekom zime, da se na ta način absorbira število nezaposlenih, ki narašča na naravnost vznemirljiv način.

Številni državni uradi, kot železniška uprava, državna pošta, brzojavni in telefonski uradi so dobili navodila, naj prične takoj s potrebnimi deli, če je to sploh mogoče. Namerava se ustanoviti nove erte ter prirediti z obširnimi popravili, ki bodo vse prišle polagoma na vrsto. Vlada bo dala na razpolago potrebne sklade za financiranje različnih podjetij.

Večina novih uslužbenecv bo zaposlena pri popravilu cest in poti v ruhrskem okraju, ki so prišle iz reda tekom francoske okupacije. Namerava se zgraditi tudi večje število gorskih cest. Celo najmanjše vasi so dobile dovoljenje, da prične s potrebnimi popravili, da se na ta način odpomore zadregi, ki je nastala vsled nezaposlenosti. Državno ekonomsko ministristvo bo prispevalo k tozadevnim skladom.

V Siriji je baje sklenjen mir

V Siriji je bilo podpisano premirje med vstaki in domačini in Francozi. — Tozadevne novice niso bile še potrjene.

KAJIRA, Egipt, 25. decembra. — Glasi se, da je bilo podpisano premirje med Druzi ter francoskim vrhovnim komisarjem v Siriji. Vse politične jetnike, katere so prijeli francoske oblasti, se bo baje izpustilo, kot se glasi v istem poročilu.

LONDON, Anglija, 25. dec. — Iz Damaska poročajo, da skušajo Francozi popeljati mirovna pogajanja z Druzi. Francoskim oblastim so došle baje skrajno vznemirljive vesti glede položaja na severni meji Sirije, kjer so baje koncentrirane turške tolpe. Poročalo se je, da so Turki zasedili več francoskih postojank.

Francoska mirovna delegacija, ki se je pogajala z voditelji Druzov, se je vrnila z Damaska. Člani te delegacije so izjavili, da so upapoini glede mira, a se niso hoteli odločno izkazati, dokler se niso posvetovali s francoskim vrhovnim komisarjem.

Papež je zaprl sveta vrata

Papež Pij XI. je zaprl na svečan način v Rimu vrata Sv. Stolice. Petdeset tisoč ljudi je prisostvovalo ceremoniji, dočim so morali ostali stati zunaj.

RIM, Italija, 25. decembra. — Z velikimi slovesnostmi in sijajem, ki je lasten staremu svetu, je zaprl papež Pij XI. sveta vrata katedrale svetega Petra ter zaključil s tem proslavo dva in dvajsetega jubileja rimsko-katoliške cerkve. Ceremonija je bila izvršena v navzočnosti 50.000 romarjev v baziliki sami ter številnih tisočev, ki so stali zunaj, na obširnem trgu.

Papež je prišel v katedralo natančno ob desetih, spremljan od kardinalov v polnem ornatu. Med njimi je bil tudi kardinal Hayes iz New Yorka.

Francoski parlament.

PARIZ, Francija, 25. dec. — Senat in poslanska zbornica sta se odgodila včeraj zvečer do ponedeljka, ko bosta pričela razpravljati o finančnem problemu, ki še danes ni končan. O novih finančnih načrtih finančnega ministra

Tudi Švica se je zamešala v kaos

Švica se mora formalno oprostiti, ker se sicer ne bo misija udeležila konference, katero nameravajo sklicati v Ženevi.

ŽENEVA, Švica, 25. decembra. — Izjava ruske svjetske vlade, da se ne bo udeležila nobene razoroževalne konference, ki bi se vršila na švicarskih tleh, je ustvarila v Švici dramatičen politični položaj.

Cela zadeva je v zvezi z umorom sovjetskega odposlanca, Vasilja Vorovskija v Lausanne, Švica, tekom maja meseca leta 1923 in nato s slednjim procesom, tekom katerega je bil morilec Conrad oproščen.

Tukaj se daje izraza bojaznini, da bo odpoved Rusije končno prislila Ligo narodov, da premesti svoj glavni stan v kako drugo deželo.

Glasi se, da je napravila Rusija zopetno uveljavljanje normalnih odnosov s Švico, odvisno od formalnega oproščenja švicarske vlade glede umora Vorovskija in načina, kako se je vodilo proces proti morilec.

Državni svet v Ženevi je sklenil, da bo odposlal v ponedeljek delegacijo v Bern, ki bo razpravljala o celi zadevi s prejšnjim švicarskim predsednikom Motta in drugimi člani zveznega sveta.

Glasi se, da se bo izrekla ženevska delegacija v prilog dogovora s Rusijo.

Neki uradnik Lige narodov je bil pred kratkim v Bernu, da razpravlja o ruskim problemu. Liga narodov se boji, da bo nameravala razoroževalna konferenca brez uspeha, ker se Rusija trajno in posledno brani poslati nanjo svojo delegacijo. Isto velja tudi glede gospodarske konference, na katero je Liga istočasno povabila Rusijo.

Preiskava glede zrakov plova "Shenandoah" je končana.

WASHINGTON, D. C., 23. dec. — Včeraj je bila zaključena preiskava glede učičenja zračne ladje Shenandoah. Mornariško sodišče je nato posvetovalo glede dokazilnega materiala.

Poročnik Rosendahl je govoril v imenu preživelih članov posadke. Izjavil je, da je bila nesreča neizogibna in da je ni bilo mogoče preprečiti kljub vsem herojskim odločbam. Klub temu pa niso izgubili preživeli svojega zaupanja v zračne ladje. Treba jih je le nadalje razviti.

Tekom zaslišanja je zavrnil kot brezpomembne senzacionalne izpovedi zaslišanih prič glede vzrokov nesreče. Glede nemške izvedene kapitana Heinena, je rekel, da je bil pod vplivom časopisa.

Doumerda bo kabinet razpravljal danes, a finančni minister noče podati nikakih natančnih podatkov glede tega načrta. Prijatelji vlade pa pravijo, da bo ustrajal pri svoji zahtevi, da se dvojno obdači vse trgovske dobičke.

Ministrski predsednik Briand je baje rekel, da je doživel že dosti opozicije iz vrst svojih lastnih prijateljev in da je sklenil izjaviti boj do skrajnega konca. Pripravljen je sprejeti večino središča in desnice, če bi postalo to potrebno, da spravi svoje načrte skozi zbornico.

NAJAKI NAROČATE SE NA
'GLAS NARODA' NAJVEČI
SLOVENSKI DNEVNIK V
ZDRUŽENIH DRŽAVAH

UREDITEV FRANCOSKIH FINANC

Kočljivi projekti francoskih financ ogrožajo Briandov kabinet. — Finančni minister hoče z zvišanjem že itak visokih davkov ustaliti francoski frank. — Stranka levičarjev bo predložila svoje protipredloge.

PARIZ, Francija, 25. decembra. — Francoski ministrski predsednik Briand se bo poskusil izviti iz sedanjega neprijetnega položaja, v katerem se nahaja, s tem, da bo odgodil zasedanje parlamenta. Če se mu bo ta politični manevar posrečil, bo Briand podaljšal obstoj svojega kabineta najmanj za dobo treh ali štirih tednov, kajti zakonodajci se ne bodo zbrali k zopetnem zasedanju pred časom v drugi polovici januarja. Če pa se mu ta poteza ne posreči, se zdi, da je kriza njegovega kabineta neizogibna.

Kabinet je imel danes sejo, nakar se je izvedelo, kako namerava finančni minister Doumer stabilizirati francoski frank. Njegovi projekti so sledeči:

1. Zakon glede zvišanja davkov, ki je bil sprejet v novembru, ostane pravomočen tudi v bodoče.
2. Cene tobaku se bo podvojilo, kar bo prispevalo financam nadaljnjih 100 milijonov frankov.
3. Druge davke se bo zvišalo za dva procenta, kar bo prispevalo državi nadaljna dva milijona frankov.
4. Od posebnih davkov, ki bodo naloženi eksportu, pričakuje dobiti država 900 milijonov frankov.
5. Vpeljan bo tudi poseben kolokvni davek za vse trgovinske listine in dokumente.

Leva koalicija pa se bavi sedaj z načrtom protipredlogov, ki streme za tem, da bi se ukinilo davke poljedelcev in akcijske trgovine.

Briand se bo pričel jutri, v soboto, spet pogajati s kabineto, vendar pa ne bo sklenjenega ničesar definitivnega, dokler ministristvo ne spo zna natančnega značaja predlogov stranke levih.

Če bi Doumerjevi predlogi ne bili sprejeti, je pričakovati, da bo nekaj "radikalnih" ministrov resigniralo. Za Brianda bi postal na tak način položaj zelo kočljiv, zato namerava, preden odgodi zasedanje parlamenta, razpravljati v zbornici o finančnih predlogah. Pričakuje se, da bo prihodnji teden zahteval od parlamenta glasovanje za provizoričen budget, istočasno pa bo predlagal, da dolo i kabinet običajne noveletne počitnice.

Vsa znamenja pa kažejo, da bo debata o kočljivih finančnih projektih Francije zelo ogrožala sedanjji Briandov kabinet.

Železniška nesreča.

CHARLESTON, S. C., 25. dec. — Štirje moški so umrli in številni nadaljnji ljudje so bili poškodovani vsled kolizije dveh Atlantice Coast Line potniških vlakov zgodaj včeraj zjutraj, v bližini Honcks Corner.

Ko se je pripetila nesreča, sta vozila oba vlaka v južno smer.

DENARNA IZPLACILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.80 2000 Din. — \$37.40 5000 Din. — \$93.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.20 500 lir \$22.00
300 lir \$13.50 1000 lir \$43.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljatelj, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano: iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

62 Cortlandt Street New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4687

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president

Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za novostv za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikom.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da se nam tudi prejme bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

WALL STREET IN MUSSOLINI

Ze davno ni nikaka skrivnost več, da izgleda precej slabo z demokracijami mišljenjem vladajočih krogov te dežele, — ter tudi vseh drugih dežel.

Gospoda govori dosti o demokraciji, a se v praksi le malo bori za njo.

Nadaljni dokaz za to nam nudi eden poglavarjev vladajočih krogov, C. W. Barron, lastnik in urednik Wall Street Journala, ki se je pred par dnevi vrnil s daljšega potovanja po Evropi v domačo deželo.

Barron se je napram časnikarskim poročevalcem precej podrobno izrazil glede razmer v Evropi ter je podal na temelju tega, kar je videl, več praktičnih nasvetov glede združenih držav samih.

Francija, — je rekel, — bo čeha na svoji demokraciji. Prav tako tudi Nemčija. Seveda, tudi Rusija. — Te tri dežele, — je izjavil v nadaljnjem, — so tri dežele z republikansko vladno obliko, a ravno to potrebujejo v največji meri stabiliziranja.

Mussolini pa je ideal Barrona, lastnika Wall Street Journala, — Francija in Anglija, to je francoski in angleški narod, bi z veseljem pozdravili Mussolinija, ki bi napravil red iz kaosa, ki bi stabilno roko na mesto demoralizirajoče demokracije.

Kot da ni bil še dovolj natančen s temi "ugotovitvami", je Barron nadaljeval:

— Vsakdo, ki pozna Evropo in ki opazuje z odprtimi očmi razmere posameznih dežel, mora priznati, da so dežele z diktatorjem na vrhu, da jim gre gospodarski napredki in da se jim ni treba pritoževati nad političnim glavobolom. Dejstva govore glasneje kot pa politične in ekonomske teorije.

Kaj pa je najbolj impenitalno temu možu, iz Wall Street na gospodarstvu Mussolinija?

Dejstvo, da so se dale Združene države potisniti na stran z borbo svote dveh tisoč milijonov dolarjev za italijanske obveznosti? Ali pa mogoče okoliščina, da je dal Mussolini nadomestiti proste in neodvisne delavske organizacije z eno samo potezno peresa s fašističnimi "organizacijami"? To so popolnoma čedni dodatki, a sami niso zadostovali, da se navda tega lakaznega ameriškega finančnega kapitala s tako ljubeznijo do Mussolinija. Raditega hočemo navesti, kar pravi on sam:

— Mussolini je velik, to je danes resnica, katero je vsakdo spoznal. Kar je storil in še stori v zunanji in notranji politiki, je skoro brez izjeme dobro ter kaže velikopoteznost. Še višje kot vse njegove uspehe pa stavljam njegove načrte za razširjenje Italije, današnje majhne in ne posebno močne Italije, v velik, enoten in močnejši italijanski imperij, katerega upliv se bo širil preko celega sveta in katerega trgovina bo imela vsepovedno važno besedo.

Ali je to, kar najbolj impenitalna na Mussoliniju temu propagatorju Wall Streeta? Njega megalomanski in fantastični imperijalistični načrti, ki bi morali izzvati nove vojne in ki bi stali na milijone človeških življenj, — če bi jih mogli smatrati resnim.

O tem seveda dvomimo, kajti najnovejši govori Mussolinija nosijo preveč pekat blaznosti, najbolj neodgovornega bahavstva in pretepaštva, prepovednega z alkoholom. K temu se poda pripomba, katero smo našli v nemškem listu "Tagesschau", pripomba, ki nam dela Mussolinija današnjih dni bolj razumljivim:

— Zakaj je zamočilo nemško časopisje to, kar je v Italiji javna skrivnost, kar stoji v vsakem partiškem listu ter je znano vsakemu časnikarskemu poročevalcu, nam tjanjem v Rimu, — da je namreč Mussolini sifilitični in da se blizu štadiju paralize? Iz tega ni treba delati nikakih moraličnih zaključkov. Taka nesreča se je pripetila že marsikateremu boljšemu. To dejstvo pa pojasnjuje nekaj na politiki Mussolinija. Mogoče bi bila naloga Lige narodov, koje higijenski otelek je najbolj aktiven med vsemi, naj pošlje dobrega specialista v Rim, da si ogleda bolnika, katerega bolešno stanje se tako dobro krije z bolešnim stanjem celega naroda. Ali je blaznež na vladarskem prestolu manj nevaren za zdravje Evrope kot pa epidemija legarja v Ukrajini?

Na noge torej, Liga narodov!

Fašistovski dom v Berlinu.

Glasiło nemškega zunanega ministrstva "Tagliche Rundschau" poroča, da je sprejel Mussolini zastopnika italijanskih fašistov v Nemčiji majordoma Rouchettija, ki je izjavil, da nameravajo Italijani ustanoviti v Berlinu fašistovski dom. List dostavlja, da bi bila ustanovitev fašistovskega doma v sedanjih razmerah očita provokacija. V Nemčiji živijo Italijani so lahko člani fašistovske organizacije, toda dokler bodo Italijani zatirali tirolske Nemce, je fašistovski dom v Berlinu nemogoč.

Znižanje uradniških plač na Poljskem.

Iz Varšave poročajo, da je ministrski svet v načelu sprejel predlog finančnega ministra glede redukcije državnih izdatkov za l. 1926 v znesku 500 milijonov zlatnikov.

Kakor znano, vsebuje ta znesek tudi znižanje uradniških plač. Socialni demokrati so uvedli močno agitacijo proti sanacijskim načrtom finančnega ministra.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

KAKO SE DOBIVA PATENT.

Število tujerodcev, ki želi patentirati kako iznajdbo, je večje, kot bi človek mislil. Foreign Language Information Service dobiva neprestano pisma od ljudi, ki vprašujejo za informacije v pogledu patenta. Vlaganje prošnje patenta je precej komplikirana stvar, ki zahteva navadno pomoč s strani posebnega odvetnika. Vendarle mnogim čitateljem, ki se zanimajo za to, bo gotovo všeč, da tu v splošnih potezih razlagamo, kako se dobiva patent.

Podelitev patenta daje iznajditelju pravico, da sme vsakemu drugemu zabraniti izdelovanje, rabo in prodajo svoje iznajdbe za dobo 17 let. Treba pa zapomniti si, da patent ne podeljuje te pravice v takih slučajih, kjer iznajdba pomenja le poglobljeno na kakem patentu, ki ni še potekel. Patent, da ima veljavo, ne sme kršiti (infringe upon) pravice prejšnjega patenta. Patent Office v Washingtonu, ki rešuje prošnje za patent, ne jemlje pri svoji preiskavi v pregled, da-li novi patent ne krši kakoga prejšnjega.

Patente se ne podeljuje za brezkoristne izume, za tiskovine, za poslovne metode, za poglobljeno na pripravah, ki so le posledica mehančne spretnosti, niti za stroje, ki ne morejo obratovati, zlasti ne za dozdve "perpetuum mobile". Ne daje se patent za kako novo sestavljeno snov, ako v prošnji popolnoma ne razloži, kako se sestavi, in kako se stvar izdeluje in rabi.

Dostikrat se vidi, da izdelovalec zaznamuje izdelke z znakom "Patent applied for" (Prošnja za patent vložena) ali "Patent pending". Te znamenke ne podeljujejo nikake zaščite. Nimajo nikake pravne posledice in le naznanjajo, da je bila prošnja vložena.

Zaščita patentnega zakona se razteza na vse Združene države, vsevst Alasko, Havaji, Virginjske otoke, Guam in Canal Zone (v katerih slučajih tudi na Filipinskih otokih in Portorico).

Ne daje se patent za golo idejo ali sugestijo. Treba popolnoma opisati iznajdbo in priložiti se mora tudi primerne risbe v slučajih, kadar je izum druga priprave, ki se dajo orisati. Ako izum ni tako natančno opisan, da je razvidno, da more delovati in se daje izdelovati, se ne izdaje patent.

Le izumitelj sme zaprositi za patent. Kdor ni resnično ustvaril kak del iznajdbe, se ne smatra za soiznajditelja.

Kakor rečeno, vlaganje prošnje za patent je precej komplikirana zadeva. Priporoča se zato, da si iznajditelj zagotovi izkušenega odvetnika, takozvanega "patent attorney". Ti so specialisti v patentnih stvareh. Kajti, ako ni strokovnjak skrbno pripravil vse specifikacije in navedbe izumitelja, je dostikrat podelitev patenta, tako dvomljive vrednosti. Patentni urad v Washingtonu ima seznam patentnih odvetnikov, kajti le registrirani odvetniki imajo pravico zastopati v patentnih stvareh.

Prošnje za patent treba vložiti na Commissioner of Patents. Iznajditelj mora podpisati prošnjo. Popolna prošnja vsebuje peto stvari: 1. prvo pristojbino v znesku \$10; 2. prošnjo; 3. specifikacije in navedbe; 4. prisego in 5. risbo, ako je potrebna. Vse listine morejo biti pisane ali tiskane v angleščini. Prosilec dobi številko svoje prošnje in te se more potem vedno posluževati v dopisovanju s patentnim uradom.

V naslednjem podamo kratak opis petorice točk, ki sestavljajo prošnjo za patent:

Prošnja. — Mora biti naslovljena na Commissioner of Patents. V njej se mora nahajati ime, bivalno in poštni naslov iznajditelja, ime iznajdbe in podpis iznajditelja.

Specifikacija. — To je opis iznajdbe in kako se izdeluje in kako naj se rabi. Opis mora biti tako popoln, jasen in jednat, da ga vsak strokovnjak lahko razume. Specifikacija se mora zključiti s posebno navedbo (claim), kak del izumitelj smatra za svojo iznajdbo. Izajditelj mora to vse potrditi s svojim podpisom.

Prisega. — Izumitelj mora zapriseči, da se on smatra za izvirnega in prvega iznajditelja glede dotičnega izuma. V to svrhu služi posebna tiskovina.

Risbe. — Ako je teh treba, jih mora iznajditelj podpisati. Risba mora pokazati vsako stran iznajdbe. Risbe morajo biti na poli 10 in 15 inč. Modeli se ne sprejemajo, razen ako jih urad zahteva.

Prošnje se klasificirajo po raznih razredih in iznajdb. Urad jih rešuje po redu, kakor so bile vložene. Ako patentni urad odkloni patent, navede razlog za to oziroma posluži se s informacijami, kaj je treba spremeniti, da se prošnja sprejme. Ako je prosilec upravičen, da patenta, ga patentni urad obvesti, na kar mora prosilec plačati končno pristojbino \$20 tekom šestih mesecev. Po vplačilu se patenta izda tekom približno tridesetih dni.

Vsled ogromnega porastka v številu prošenj za patente, se patentni urad bori z velikimi težavami pri reševanju prošenj. Kongres pa je lani povečal bučnej patentnega urada, tako da so se razmere nekoliko izboljšale. Težko si je predstaviti ogromno delo tega urada. Tekom leta 1924 je patentni urad sprejel čez 100,000 prošenj vseh vrst in dobil je več kot tri milijone na pristojbinah.

NASTOP ZIME.

V ranih jutranjih urah torka, 22. decembra, — da bodimo natančnej ob 3.37 vzhodnega časa — je solnce vstopilo v znak Oвна in pričel se je zimski letni čas. Pa naj je bilo že toliko mrzlo ali snega, uradna zima se je še sedaj pričela. Istočasno se je pričelo poletje v južni hemisferi — ako to vas kaj potolaži, ko mrz pritise. Med tem, ko smo mi začeli zamrzovati, v Južni Ameriki in Avstraliji začenjajo misliti na poletne počitnice. Kajti ko mi v severni zemeljski polobli imamo zimo, oni v južni imajo poletje in narobe.

Poleg tega, da je bil turek 22. decembra začetni dan zime v severni hemisferi, je isti tudi najkrajši dan leta. Ob 30 stopinjah severne širine (približno pri Jacksonville, Florida) v tem najkrajšem dnevu mine 10 ur 13 minut med vzhodom in zahodom sonca, ob 35 stopinjah (približno v širini Santa Barbara, Cal.) pa le 9 ur 49 minut; ob vzporedniku 45 ob katerem leži Philadelphia, pa je bil dan le 9 ur 19 minut dolg. dočim prebivalci mesta Minneapolis (45 stopin) so imeli le 8 ur 46 minut dolg dan.

Od torka naprej, ko se je solnce nahajalo najbolj na jugu, se isto začenja pomikati proti severu. Dnevi postajajo daljši in daljši. Solnce začenja nam dati čim daljše več gorkote, čer njegova opoldanska lega na nebu je čim dalje višja in zato njegovi žarki orihajajo k nam bolj naplenu. To je nekam čudno, kaj ne? Saj naj najhujši mrz se le pride. Razlog, zakaj ne postaja vedno bolj gorko, je namreč tak, da naša zemlja se vedno oddaja gorkoto, ki jo je nabrala tekom poletja, in to mnogo hitreje, nego jo sprejema. Še proti spomladai začne zemlja nabirati prebitek gorkote in vreme postane gorkesje.

VEČERNE ŠOLE ZA POMOČARJE.

V premočarjskih okrajih Pensylvanije je več večernih šol za mlade ljudi, ki se hočejo izobraziti za boljše in odgovorne službe v rudnikih. Te tečaje vzdržujejo skupno rudarska in metalurška šola pensylvanijskega State College, državni department za proročeto in državni rudniški department.

Lani je bilo petdeset teh večernih šol in letos se bodo iste nadaljevale.

Peter Zgaga

Poročeni moški se tolaži s tem, da je Božič le enkrat na leto.

*

Z božičnimi darovi je velik križ. Največja nesramnost je, če podarite plešastemu človeku glavnik.

Večje dobrote pa ne morete napraviti ameriškega suhaču kot če mu podarite steklenico žganja.

*

Če ti prijateljica da božično darilo in je na tem darilu označena cena, moraš na dvoje pomisliti: da ni prijateljica prava prijateljica ali da ni cena prava cena.

*

V Ameriki ne bo nikdar revolucije. Kajti v Ameriki ni dovolj ljudi, ki bi bili istočasno jezni na isto stvar.

*

Če je res pred zoro največja tema, lahko naša civilizacija pričakuje v najkrajšem času solnčnega vzhoda.

*

Vse, kar je prav. Veših je treba malo eiganstva, toda do gotove meje. Nesramno eiganstvo se tudi vsakomur. Nesramen eigan je pa pater Koverta, kot hote videli iz okrožnice, katero je poslal svojim zaupnikom.

V okrožnici hote opazili, da ne vsebuje besede "koverta" ali "kovertica".

Ta izraz ne vleče več. Za namestilo si je izmislil besedo "zakelječek". To je umevno, kajti "zakelječek" več drži kot pa kromna "kovertica".

Torej, čitajte rojaki in sami presodite.

Pater Koverta zna fehtati in si dobesedno takole:

*

Bratje, velik primanjkljaj imamo v tiskarni.

Ta potrebuje najno denar in pritiska tudi na nas. Plačati moramo!

Do Božiča smo obljubili poravnati ves dolg.

Ali nam boste pomagali, da to dosežemo?

Lepo prosimo!

Zato veste, kako bomo to dosegli:

1. Vsak naročnik naj ponovi svojo naročnino, kdor je na dolgu. Kdor ima pa še kaj mesecev naj ponovi sedaj mesto čez nekoliko mesecev.

Komur toraj naročnina poteče v decembru ali v januarju, naj bi prisločil listu na pomoč in naročnino poravnal takoj sedaj.

Ako bodo ti naši naročniki vsi torili svojo dolžnost, bo najmanj polovico te potrebne svote skupaj.

2. Vsak naročnik, če še ni letos storil, naj nam pridobi ali sam plača vsak enega novega naročnika, morda sorodnikom domov. Tu bi pa dobili toliko, da bi se vse te drugo plačalo in rešeni smo stiske in še nekaj bi ostalo za sfo in za potrebo.

3. Prilagam pa vsem naročnikom mali "zakelječek" za Miklavža. Miklavž bo kmalu hodil okrog. Dajte, dragi naročniki, dajte, nastavite mu tudi za Vašega siroteka, prijateljčka. Morda bo imel tudi zanj kak darček za "kristinus prezent". Dajte vsak nekoliko za pokritje dolga. Lepo prosimo!

Da pa ne boste zastoj žrtvovali, ker zastoj danes nihče ne more dati ničesar, bom pa tudi jaz vsakemu, kdor mi bo poslal do Božiča ali obnove narocnine ali za Miklavža vsaj \$1.00, dal lep rožni venček, katere sem kupil v ta namen v Rimu in jih dal blagosloviti sv. Očetu.

Kdor bo pa poslal novega naročnika, dobil bo pa še poseben dar.

Zato, bratje, kar krepko na noge vsi! In do Božiča bomo postavili listu krepko novo podlago za naprej.

Sprejmite vsi in vsak posebej moj iskren pozdrav!

Rev. Kazimir.

*

Kdo ve, kje je pobral besedo "zakelječek"? Najbrž je pod Trunkovim vplivom.

Izpred starokrajske porote.

Celje, 3. dec.

Krvav konec nesrečnega zakona.

Pred porotnike je stopil 42 let stari delavec Franc Bukšek iz Ravnočirja pri Rogatu. Oženil se je šele pred dvema letoma in njegova žena je bila 17 let mlajša od njega. Obtožen je bil, da je ubil ženo Marijo. Ona in njena mati sta bili znani prepirljivki. Vdajali sta se prostitutici in tudi radi tatvine sta bili že kaznovani. — Bukška, ki je prinesel v zakon 1500 dinarjev, je pričela žena kmalu zavajati in sovražiti. Prepri so bili na dnevnem redu. — Priče pravijo, da je bil Bukšek skrben človek, a ženski hudobni. Veših sta ga celo tepli. Kmalu po ženitvi je Bukšek uvidel, da ima njegova žena razna razmerja. Da bi ga dražila, mu je celo sama kazala slike in pisma svojih ljubincev. Tako seveda je moralo priti do katastrofe.

Ko se je dne 20. septembra vrnil Bukšek zvečer z dela domov, ga je žena sprejela na svoj stari način. Da se umakne prepirlu, je hotel oditi. Žena mu ni dovolila vzeti nekih vreč, ki jih je rabil. Sunila ga je po bregu poleg hiše. Ker se je vrnil, ga je čakala s polenom, nakar je pograbil sekuro in udaril ž njo ženo parkrat po glavi. Po zločinu je takoj pobegnil od doma in povedal sosedom, kaj je storil. Ženo so spravili v celjsko bolnico, kjer je umrla.

Porotniki so vprašanje gledalstva uboja zanikali, potrdili pa vprašanje glede malomarnega ravnanja, ki je zaključilo smrt. Obtoženec je dobil nato 11 mesecev strogega zapora.

Krapinski človek.

Pred poroto se je zagovarjal adi goljufije in vlačugarstva 38 let stari bivši trgovski pomočnik Rudolf Zemljčič od Sv. Križa pri Krapini.

Obtoženec se je dne 30. junija 1919 izdaljal gostilničarju Antonu Vidmarju v Trbovljah za vinskega trgovca iz Krapine ter je sklenil z njim več pogodb za dobavo vina. Pri tem je dobil nad 10.000 dinarjev are. Zemljčič je bil radi tatvine že prej kaznovan, a ko so ga decembra 1922 zopet prijel, je pri Rimskih toplicah pobegnil straži z vlaka. Do 19. septembra se je potem potepal po svetu. Julija je prišel v Šmarje pri Severici, kjer se je izdaljal za velikega vino-gardnika iz Krapine, pobral zobot za skoro 4000 dinarjev are in izginil.

Porotniki so obe vprašanji glede hudodelstva goljufije potrdili, vprašanje glede vlačugarstva pa zanikali.

Ivan Zemljčič je bil nato bsojen na 15 mesecev težke ječe.

Vlom in tatvina.

Pri trgovcu Avgustu Sotlerju v Senovem pri Rajhenburgu sta 25 let stari, v St. Pavlu pri Prebodu rojeni strojevodja Franc Parfant in njegov pobrat 22 let stari kurjač Franc Matko iz Čepel pri Vranskem, v noči 13. septembra vlomila in si nabrala 25.000 dinarjev raznega blaga. Izpodkopal sta zid in vdrla v trgovino, kjer sta začela po svoje gospodariti. A robe nista mogla odnesti, III.

NOVO LETO

pričeti pravilno je velikega pomena za celo leto in poznejšo dobo.

Pričnite ga z nalaganjem vsaj malega dela svojega zasluzka na obresti ter nadaljujte z nalaganjem redno.

Pri nas lahko pričnete novo vlogo z zneskom: **\$5.—**

ter nadaljujete s poljubnimi zneski. Obrestovati pričnemo vloge z vsakim prvim v mesecu ter plačujemo obresti po:

4%

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

KORZARJI.

(Nadaljevanje.)

Pri zavzetju Vera ruza se je namreč pripetilo čudovito slučaj, ki je bistveno pomagal Flibusteju k velikemu uspehu. Ko so se namreč baš pripravljali za zadnji naskok na trdnjavo nad mestom, je nenkrat padla španska zastava z droga in na njenem mestu je zavihrala francoska. Začuden se Flibusteji previlno bližajo, da ne padejo v zasedo. Toda na spuščenem mostu jih sprejme nekdo, ki na mah razprši vse dvome. Sam pogled nanj popolnoma pomiri Flibusteja in jih silno razveseli. Ta nepričakovani prijatelj je bil namreč Benečan Loredan stari brat in tovariš, čigar sled se je bila že pred letom izgubila, in ki se sedaj ob splošni pozornosti vseh bratov vrača nazaj v njihovo družbo. Na vprašanja izjavlja Loredan, da ga je neka privatna zadeva silila, da živi več ko leto dni v Vera Cruzu mirno mešičansko življenje. Pri prvem znaku pa, da je mesto napadeno od prijateljev in tovarišev, je takoj pustil to življenje in pokazal spet svojo staro naravo. Čim je spoznal, kateri Flibusteji napadajo, se je splazil v trdnjavo, in pri naskoku je z golim mečem skočil v sredo branilcev ter jih tako prestrašil, da so začeli vpati: — Izdajstvo! izdajstvo! — ter pobegnili na vrat na nos. Tako je Benečan Loredan čisto sam premagal trdnjavo s štiridesetimi topovi in jo predal Flibusteju. To mu je sedaj prineslo veliko slavo in še večji delež dohodka.

Potem se je Loredan podal na krov "Lepe podlasice", ki si jo je raje izbral kot "Fling Kinga". Ter z drugimi vred odjadel na Kravji otok, kjer ni zamudil nobene veselice. Juana ga je zapazila in je tako uredila, da se je z njim večkrat sestala — vedno v Tomaževini spremstvu — v eni ali drugi beznici na otoku, kjer sta potem vino in žganje tekla v velotokih po mizah. V družbi Benečanovi, ki je bil prav tako lep in galanten, kakor hraber, je Juana kar oživela ter razcvetela, v svoji lepoti in dobrem razpoloženju. Da se je tudi Tomaž kar čudil nad to božanstveno žensko.

Prišel je pa dan, ko je bilo tudi njegovega veselja kraj. Ta dan so vsi krokali pri "Sivi papigi". Pridružili so se jim drugi, tako kapitan Grammont v lastni osebi, dalje Rdečebriadi s svojo Mary Raekam, Flibustejo. Izprva je potekala zabava v najlepšem redu, in popili so več ko polovico svoje pijače v najlepši slogi. Ro pa sta bili obe ženski nekoliko v njeni, sta se po nesreči spri, kakor se večkrat pripeti v takšnem stanju. Prepri pa se je tako razvnel, deloma iz tajnega razloga, deloma pa, ker je bila Flibusteja ka zopet po moško napravljena v tonu, kakor nečak napram vlačgarskemu dekletu, nakar je nastal ravs in kavs.

— Prokleto nesramnica! — je zatulila Mary. — vlačuga si nisi nič drugega!

Obe poskočita tako naglo, da prevrtna svoje stolec. Sedaj si stojita oko v oko in se obkladata z najboljšimi sočnimi psovkami. Tomaž, Grammont, Rdečebriadi in Loredan se zamaž trudijo, da bi jih spravili vsakebi in jih pomirili. Pretirani bes je obe ženski ohladil do neke sovražnosti, ki se ni dala več prikriti. Z veliko odločnostjo zahtevata sedaj obe, da se jima prizna stara korzarska pravica, da odločita svoj spor, ne da bi se smel kdorkoli vmešavati.

— Pri Zveličarjevi krvi! — se roti Mary Raekam, in že je potegnila svoje bodalo, — odstopite vsi, ali pa zakoljem koga! Kapitan Tomaž, preveč rada te imam, za to te tvoje ljubce ne bom dejala iz kože! Le na lice jej dam nekaj za spomin, da ne bo več gober otrešala!

Juana si s svojimi krasnimi zobmi grize spodnjo ustnico. Tudi ona je že potegnila bodalo, ki je nosi vedno s seboj za pasom, doselej bolj za parado, ko za rabo. Sedaj molči, le oči se ji zločeče svetijo, ko dva oglin, ali pa kakor

solnčni žarek, ki se odbija v črnem drgetu. Bil je zares nenavaden pogled. Dvojboj dveh žensk, ena v kratkem krilu, druga v hlačah - dokolenicah. Tudi po postavi sta si obe tak orazlični, kakor po obleki. Španka je drobna in vitka, črni lasje so počesani v krasen vzorec, ki jo dela za cel pečen večjo. Angležinja pa je krepka, da bi mogla zviti zlatnik med prsti, široka plava griva ji prosto pada na pleča, ki so široka kakor moška. Borba med tem robustnim borecem in vitkim dekletom je dokaj neenaka. Tomaž vidi to razliko in se hoče iznova vreči med sovražnici. Toda Grammont ga zadržava: — Kaj ne vidite, da se sopedeta jutri, če ju zadržite danes? Bolje je, da si vsaj mi ohranimo hladni okri!

Tudi drugi pivci so že došli gledat. Sedaj stoji okrog nasprotnic v krogu in kličejo: — Fair play! — Enaka borba! — To se pravi, oni zahtevajo, da se spoštuje stara flibustejska šega in da se nasprotnicam pusti svobodna volja. Po tej šegi ne sme dvojnokom nihče priskočiti na pomoč, razen da pobere padlega s tal.

— Hej, prostora! — iznova zavpije Mary Raekam in odstopi za korak, da dobi zalet.

In sedaj plane nad Juano, nameri svoje bodalo proti njenemu obrazu in jo hoče z drugo roko prijeti, da jo vrže ob tla. Kajti kakor je rekla Tomažu, res ni imela namena, da ubije svojo nasprotnico, ampak da jo vzame samo v šolo. Sicer pa sta obe ženski v resnici bili tekmeči, kakor se je sedaj kmalu izkazalo.

Juana drži z levico svoje krilo, da se ne zaplete vanj, in ima le desnico svobodno za borbo. Bliskoma odskoči vstran, da se izogne bodalu, naperjenemu proti njenemu obrazu ter sune od strani. S sunkom razpara levico Flibusteje in komolca dozapestja. Mari Raekamjevsapresene.

Mary Raekam je vsa presenečena in obenem besna bolečine in srda. Isti hip pa zopet plane na panjolo in trikrat tako besno sune proti njej, da uide Juana opasnost, le s tem, da sploh ne poskuša presteči, marveč, da se postopoma umika, morda kar celih šest korakov nazaj.

— Vsaj stoj! — tuli Flibusteja, ki zopet zamahne za nov sunek. — Stoj vsaj, malopridnica strahopetna, stoj, tatca moških! In sem pridni, da ti odrem meh, da ne bo rekel tvoj beneški ljubček, ki je bil prej moj. . .

Gotovo bi bila še več rekla. In trije možakarji, Tomaž, Loredan in Rdečebriadi, se že namršeni obvi sovražno merijo. Toda sedaj izgubi tudi Juana svojo mirnost in nenkrat zapre Flibusteji usta ter se vrže z vso silo nanjo. . .

Zadnja izdajalska psovka je tako združila obe sovražni tekmeči, kakor v zadnjem ljubavnem objemu. Druga drugo držita za lase in obe rezili zazvenita, razparana roka Mary Raekam pa moč obe telesi s enurkom vroče krvi. Objem ne traja dolgo. Mnogo preslaba omahne Juana nenkrat vznak in pade. Flibusteja pa nanjo. Obe to pot molče obležita na kamenitem tlaku. Gledalci molijo, da sta obe mrtvi. Ko pa v dignejo ta negibni in zagrizeni par, vidijo, da je mrtva le Mary Raekam, ki se je pri padcu nasadila na Juanino bodalo skozi srce. Juana pa je bila le v omedlevici zaradi močnega padea, pri katerem je z glavo in tilnikom udarila po trdem tlaku. Bila je jedva ranjena.

Ko se je po dolgem času zavedla, je bil Tomaž sklonjen nad njo. Beznica je sedaj prazna, ker so jo vsi zapustili, najprej Loredan in Rdečebriadi. Tomažve oči so strmo uprte na Juano, z zamišljenim in zagrizenim izrazom. Juana se vzravna in pogled aokrog sebe. Potem pa vpraša z glasom, v katerem zveni še vedno mrtvaško sovražstvo: — Mrtva?

(Dalje prihodnjik.)

IZ ŠPORTNEGA SVETA

Najboljši ameriški drsalec je Joe Moore, ki ga vidite na sliki. Dosegal je posekel še vse rekorde. Dne 27. decembra bo nastopil v novem Madison Square Garden v New Yorku.

Umetno izdelovanje dijamantov

Izmed vseh dragocenih kamnov je najbolj čislani dijamant, ki je po svojem kemijskem sestavu čist kristalizirani ogljik. Prekrasen je njegov sijaj in divno preliva se svetlobnih barv na njegovih ploskvah nam očara pogled. Ni ga lepšega kamna od dijamanta v vsem rudninskem kraljestvu, pred njim pobledi lepota kralja kovin — zlata.

Nahajališča naravnih dijamantnih zakladov so silno redka; najstarejša so v Vzhodni Indiji, najnovejša pa v Južni Afriki. Vse mogoče je človek že poskušal, da bi dijamant nadomestil z drugimi snovmi, a dijamant je ostal še do danes nedosegljiv. Ni vse zlato, kar se sveti, in še manj dijamant, kar ima dijamantni sijaj. Takozvani umetni dijamant, s katerim se marsikdo ponaša, je povsem drugega sestava, kakor pravi, sestoji namreč iz kaj enostavne snovi, silicijevega dioksida, — torej iz povsod razširjene kremenice. Njegov sijaj je vsaj približno dijamantni, v vseh drugih svojstvih pa daleč zaostaja za svojstvi tega, kar nam hoče predstavljati.

Problem izdelovanja snovi, ki bi bila i v fizikalnem i v kemičnem oziru istovetna z naravnim dijamantom, je silno težaven, a kljub temu se je njegova rešitev posrečila francoskemu kemiku Moissanu in Nemen Rufu. Žalibog ima ta rešitev začasno samo znanstven pomen, praktično pa sploh še ne prihaja v poštev.

Moissan je v nekem meteoritu, ki so ga našli v Novi Mehiki, ugotovil poleg grafita in oglja črna in prozorna dijamantna zrnca, vdelana v amorfen in močno stisnjen ogljik. Iz tega je takoj spoznal, da je za nastanek dijamanta potreben poleg močne temperature tudi visok pritisk, in to spoznanje je bilo določilo za njegova nadaljna raziskovanja. Zgradil je električno peč, v kateri je mogoče doseči izredno visoko temperaturo in v njej pri 3000 stopinjah stalil s sladkornim ogljem pokrito železo. Na ta način dobljeno maso je nato hitro ohladil v vodi. Iz skrepenelega, izredno trdega reakcijskega proizvoda je odstranil železo in silikate z raznimi kislinami, grafit pa po ponovni oksidaciji s kalijevim kloratom in kadecio se soliterno kislino. Po vseh teh operacijah preostalo črno snov je dobro izpral in posušil, nato jo pa zdrobljeno nasul v bronzoform. One delece, ki so v bronzoformu potonili na dno, je izmil z etrom ter jih stresel v podid. Zdaj je mogel opaziti, da so se nabrali na dnu te tekočine izredno majhni kristalčki, ki so pri nadaljnem raziskovanju pokazali svojstva, ki so bistvena za dijamant.

Moissan je gori opisani poskus modificiral na razne načine, tako naprimer je med drugim raztalil v električni peči srebro, v njem raztopil ogljik, potem pa to raztopnino hitro ohladil. Tudi tu je naletel na dijamantna zrna.

Koliko truda in energije, pa tako malenkostni uspehi! Skupna teža vseh dijamantnih kristalov, ki jih je Moissan dobil pri več kot petdesetih poskusih, ni znašala več kot samo 10 miligramov!

Približno ravno tako malenkostne uspehe kakor Moissan, je dosegel Ruff. Najsi je izvedel poizkus tako ali tako, vedno je mogel ugotoviti, da se ogljik pretvori v dijamant samo pri temperaturi nad 1600 stopinj C in pod tlakom ki znaša nad tisoč atmosfer, pa so pri tem delu nastala zrnca dijamanta tako majhna, da jih moremo komaj opaziti s prostim očesom in da so torej v praktične svrhe neuporabljiva.

Iz vsega povedanega sledi, da si narava še ne bo dala v dolednem času odkupiti monopola na izdelovanje dijamantov.

KAJ JE FETIŠIZEM

V "Reviji čeških zdravnikov" priobčuje dr. Vladimír Vondraček zanimivo razpravo o tem abnormnem duševnem stanju in definira fetišizem kot prenos odnosno omejitve ljubezni na del objekta, telesa ali pa na kako lastnost. Ime samo izvira iz portugalskega feticiao ali iz italijanskega fetisso, kar pomeni čarovnijo. — Binet deli fetišizem na mali in veliki. Mali fetišizem je po njegovem mnenju takrat, kadar je fetiš še v zvezi z osebnostjo. Na primer nekdo je zaljubljen v majhne nožice in ljubi svojo ženo samo zato, ker ima majhno nogo. — Pri velikem fetišizmu je ta zveza povsem pretrgana. Fetiš je ločen od osebe in ljubljen sam po sebi. Predmet fetišizma, torej fetiš, je lahko kot rečeno del telesa, lastnosti, pa tudi normalno ali abnormalno duševno stanje.

Neke posebne vrste fetišizem je zaljubljenost mladeničev okrog 20 leta v starejšo, 30 — 40letno žensko. Znani pisatelj Jack London ima v večini romanov junakinje, ki so starejše kot junaki. Fetiš so pa lahko tudi abnormni pojavi. Kraft-Ebing pripoveduje o nekem moškem, ki je ljubil samo šepasta dekleta. Tudi v literaturi najdemo vse polno fetišizma. Priljubljenost tenoristov gotovo ni nič drugega nego glasovni fetišizem. Od vseh delov telega igrajo lasje in noge največkrat vloge fetiša. Kodri ljubljene oseb v medaljonih so na dnevnem redu. Najpopularnejši je fetišizem, ki se tiče čevljev, nazvan po francoskem pesniku Retif de la Bretonne fetišizem. — V Retifovem romanu "Monsieur Nicolas" je zbiral junak copate svojih ljubic. Historična ironija je da je bil Goethe kot fetiš sam fetišist. O tem priča njegova korepondenca, v kateri prosi Kestnerja, naj mu pošlje Lottin glavnik, v nekem drugem pismu pa prosi gospo von Stein, naj mu pokloni svoj steknik. Še v 54. letu svoje starosti je fantaziral Goethe o finih čevljevskih gospe Vulpinsove in se je tolažil, kako drag spomin mu bodo in kako navdušeno jih pritisne na srec.

DESINFEKCIJA DENARJA

Revija "Le Monde Medical" poroča, da se je neki Francoz pritožil ministrstvu narodnega zdravja, da je papirnati denar, s katerim imajo praviti vsi sloji, pogosto zelo umazan. Ne gre pa samo za papirnati denar, nego tudi za novčice, ki so večinoma tudi tako umazani, da bi jih človek ne vzel v roke, če bi slučajno ne bili tako zelo potrebni. Minister narodnega zdravja je odgovoril na pritožbo s tem, da je naprosil francosko zdravniško akademijo, naj izreče svojo merodajno sodbo o nesnagi na denarju. Zdravniška akademija je izjavila, da na denarju sicer ni mnogo bakterij, vendar pa ni izključeno, da prenašajo z denarjem ljudje tudi nevarne bakterije. Zdravniki, ki so se pečali s tem problemom, so dali novčanice deci, ki je imela skratinko, in vendar niti v tem slučaju ni bilo na novčanice bacilov skratinke. Na kovnem denarju so našli še manj bakterij, in sicer za to, ker se rabi zlato in srebro deloma samo po sebi, deloma pa v obliki soli kot dezinfekcijsko sredstvo. Tudi bakreni in niklajski novčiči niso posebno dobro sredstvo za razvoj bakterij.

Tako pravijo francoski zdravniki. Njihovo mnenje pa nasprotuje sodbi, ki so jo izrekli o denarju ameriški zdravniki. Ameriške zdravniške "Danington" in Park sta našla že leta 1915 na posidnih bankovcih 20 do 70.000 bakterij. Na novejših bankovcih jih je bilo manj, na starih in bolj umazanih pa več. Omenjena zdravniška sta ugotovila, da so se bacili na bankovcih nemoteno razvijali po več mesecev. Iz tega sledi, da je površina denarja dobro sredstvo za uspešen razvoj bakterij. Treba je seveda priznati, da je dezinfekcija denarja zelo težka in da bi imela tudi slabe posledice za novčanice. Najmanj škodljiva bi bila dezinfekcija s pomočjo solnih žarkov. Ker pa med nami menda ni nikogar, ki bi denar snil, je dana tudi možnost, da se potem tega vladarja sveta prenašajo nalezljive bolezni. Posebno nevarno je jemati bankovce v usta, kar se pogosto dogaja na trgu, kjer branjeve v naglici stiskajo novčanice med zobe. Tudi štetje denarja s posidnjimi prsti je nevarno. To je menda edini slučaj, da so na dobrem tisti, ki denarja sploh nimajo.

ADVERTISE in GLAS NARODA

ZASTAVE

SVILENE AMERIŠKE, SLOVENSKE IN HRVŠKE
REGALIJE, PREKORANICE, TROBOJNICE, ZNAKE, UNIFORME ITD.
331 GREEVE ST. CONEMAUGH, PA.

Sigurno 25% ceneje kot drugod.
VICTOR NAVINŠEK,
331 GREEVE ST. CONEMAUGH, PA.

Popolnoma varno naložite denar v

LJUBLJANSKO POSOJILNICO

V Ljubljani, Mestni trg šte. 6, Jugoslavija

Hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun obrestuje najbolje.

AMERIKANCI! Nalagajte svoje prihranke v Ljubljansko posojilnico!

Slovensko - Amerikanski Koledar za leto 1926.

je gotov in smo ga razposlali vsem, ki so ga do zdaj naročili.

Letos je zelo zanimiv in bo vsak zadovoljen.

Cena mu je 50c.

Kdor ga želi imeti naj pošlje znamke ali pa money order.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Proti bolečinam

v hrbtu, straneh, kolkih in v prsih, na otekline in krče rabite

Severa's Gothardol.

Hišni liniment za mazanje zunaj ki hitro prežene revmatične in nevralgične bolečine.

Cena 30 in 60 centov.

Zahtevajte najprej pri lekarnju.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

SPOŠTOVANJE MATERINSTVA

Ljudje vse premalo cenijo in opazujejo nekatere prav lepe živalske lastnosti, ki so v mnogih slučajih bolj razvite nego pri človeku. Slučaj, ki se je zgodil nekje na Dolenjskem, nam dokazuje, kako veliko spoštovanje imajo živali do materinstva.

Na večjem posestvu, kjer je bil gospodar lovec, so imeli lovsko psico španjelko in več mačk, katere je mlada psica vedno preganjala in jih tudi nekaj pomorila. Dogodilo pa se je, da sta španjelka in mačka skoro istočasno povrgli mladiče. Najprej mačka, ki je imela enega mladiča na nekazidani polci v predkuhinji, in nato španjelka. Ker je bilo zunaj precej hladno, so tudi psi v bližini mačke naredili materinsko posteljo. Španjelka je kmalu opazila svojo sosedo in je ni več pustila na polico. Mačka je skočila na bližnjo omaro in se ni upala k mladiču, ki je neprestano mlajavkal.

Psica se je nato zagnala proti polci in zasegla mlado mucko. Stara mačka je preplašeno gledala, kaj bo z mladičem. Psica je mlado mucko varno prišla za vrat in jo dnela prestrašeni mater pred omaro ter jo položila na tla. Mačka to videč, se je vrnila k mladiču in od tega dne naprej sta mačka in španjelka v prijateljskem vzgledu svoje mladiče, dočim je psica druge mačke še vedno strastno preganjala.

Slovensko Amerikanski Koledar za leto 1926

ima sledečo vsebino:

Pesem

Koledarski del.

Poglavje o praznikih, letnih časih in mrkih.

Premogovna industrija v Ameriki.

Detektivska zgodba.

Svetovna mesta.

Divji konji v Montani.

Inženirska čuda preteklosti.

Gumij — nova zlata svetovne finance.

Strašna bolezen — rak.

Doživljaji lačnega v New Yorku.

Tam za brezami.

Sibirskie slike.

Abdel Krim.

Dogodek na ladji.

Angliški državnik Lord Curzon.

Pleme in pol na Norfolk otoku.

Strup v kriminalistiki.

Izgubljeni kontinent.

Življenje v morskih globčinah.

Prodiranje v polarno ozemlje.

Amudsen o svojem polarnem poletu.

Hjalmar Branting.

Kitajska.

Sunjatsen.

Koliko se popije na svetu.

Ustroj telesa in značaj.

Načrt novega koledarja.

Pavel Hindenburg.

Smrt Roberta La Folletta.

Doživljaji v džunglji.

Vpliv nikotina.

Židovska univerza.

Uporaba nekaterih zdravilnih rastlin.

Vpliv podnebja na duševne bolezni.

Raznoterosti.

Smešnice.

KOLEDAR KRASI OBILO RAZNIH SLIK.

Cena 50c

Naročite ga takoj, ker smo ga tiskali le omejeno število.

"GLAS NARODA"
82 CORTLANDT STREET
NEW YORK CITY

GOSPODAR PLAVŽEV.

Francoski spisal Georges Ohnet.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

59

(Nadaljevanje.)

Kako bi ne mogel gospodar plavžev ljubiti takega popolnega bitja, ki je združevalo v sebi v srečni harmoniji telesno mičnost z moralno lepoto? Sploh pa, ali se ni iz ljubezni poročil z njo? Ne očitaje se na ponižujoče poslušnosti potežaja, je vzel žensko, katero je zapustil vojvoda in ki je bila brez premoženja. In vse to le radi tega, ker je bil srečen, da jo lastuje, kot bi bila dejanski tak izvanreden zaklad.

Tako, si je rekla Athenais, — poteka življenje Claire, ki je ljubljena vsepovsod, dočim je puščala ona, Athenais, ljudi brezbrizne. Seveda so dvorili tudi njej. Kaj pa so bila vsa ta prizadevanja, vse te salonske galanterije v primeri z odkritosrčno, globoko in neomajno ljubeznijo, katero je znala vzbujati Claire?

V silnosti svoje ljubeznivosti se je počela prav posebno z gospodom Derblay. Pričela se je kazati resno, da mu ugaja in tekom večera ga je obhajala s pozornostmi. Gospodarja plavžev je nasa v resnici ljubeznivim. S svojo temno poltjo, svojimi črnimi, na kratko pritrženimi lasmi in s svojimi velikimi, rjavimi očmi, je bil sličen Arabcu. Athenais se je čutila naenkrat zelo razburjeno. Slikar ni noben moški vzbudil v njej sličen občutek. Če bi bila sploh zmožna zaljubiti se v moškega, si je mislila, da bi mogel biti to je Filip in prevzeta od misli na bolest, katero bo s tem povzročila Claire, se je izročila svojememu naravnemu kokeštvu z ogujem, ki je presenetil celo njo samo. Občutila je naravnost peklensko veselje, ko je zapazila, kako se je lice Claire pomračilo in kako je postala slednja nemirna in preplašena.

Athenais je čutila duševno bolest na čelu oče, katero je sovrzhu ter spoznala, da je našla slabo mesto, kjer lahko izvede smrtni udarec.

V resnici je bilo obnašanje Filipa ono dobro vzgojenega moža, katerega odlikuje gospodinja hiše. Sprejel je tudi z dovršeno uljudnostjo živahne uslišnosti — vojvodinjo, ki podal roko, da jo povede skozi salone ter je kramljajal z njo. Bil je ravno dosti gaudent, da je bil prijeten in dosti hladen, da ni dal povoda za domnevanje, da je z vojvodinjo bolj zaupen kot s kakšno drugo žensko navzočo družbe. Čeprav se je znal obvladati na vse mogoče načine, bi pozoren opazovalec lahko zapazil, da ga je mučilo živahno razburjenje. Dočim se ga je polastila vojvodinja, napeta kot mlad pav ter ga vodila na okrog po saloni in rastlinjaki, je videl, da se je vojvoda približal Claire in da se je smehljaje pomenoval žnjo, naslonjen na oporo naslanjaje, v kateri je sedela.

Bilo je privikar, da sta Claire in Gaston iz tako neposredne bližine in brez vsakih prti izmenjavala svoje misli. Stresel se je in obilila ga je rdečica. Za trenutek je trpel tako strašno, da je krčevito stisnil roko vojvodinje.

— Kaj pa vam je? — je vprašala vojvodinja, ki je stisnila roko kavalirja ter se pričela smehljati.

— Ostri duh teh evetk ter vročina rastlinjaka me omamljata, — je odvrnil gospodar plavžev, ki je zopet postal miren. — Vrniva se v salon, z očmi iskajoč vojvodo, ki se je še vedno zabaval s Claire.

Izza obeda je bil vojvoda neviden. Povedel je del svojih gostov v svojo kadihno sobo ter jih seznanil tam s svojimi finimi smodkami in cigareti.

V teku pol ure pa se je odstranil od svojih gostov z izgovorom, da mora izpolniti svoje dolžnosti kot hišni gospodar. Hotel se je približati Claire, a ker je poznal ponosni značaj mlade žene, si ni upal vprijeti odkritega napada.

Drugače sicer skrajno drzen, se je čutil njej nasproti plašnim. Vedel pa je, da bodo prve besede, katereji bo rekel med štirimi očmi, največje važnosti za njih bodoče medsebojno stališče.

Mogoče bi bilo boljše se počakati ter prepustiti času, da ugledi teren, predno bi sam nastopil na njem. Bligny pa je že dospel do ene stopnje činičnega egoizma, da ni mogel še nadalje zadrževati zadovoljenja ene svojih muh. Vsi ted tega je pričel prodirati kramljaj z njo s svojimi prijatelji in se mudil nekaj časa pri ženskah. Kot roparska zver je vedno bolj in bolj obkroževal Claire. Naenkrat je dospel naravnost do nje ter se sklonil nad stol, v katerem je sedela Claire.

— Ali se danes zvečer popolnoma dobro počutite? — je vprašal s priljubljenim glasom. — Skoro trepetajoče prihajam, da se informiram glede vašega zdravja, kajti bojim se, da me ne boste brez nevolje videli v svoji bližini.

Claire se je živahno obrnila in motreč vojvodo z ostrim pogledom, je odvrnila pogumno:

— In zakaj bi vas ne videla brez nevolje? Ali bi prišla k vam, če bi gojila napram vam občutke, katere mi pripisujete?

Vojvoda je melanholično zmajal z glavo.

— Izza vaše poroke je privikar, da imava priliko govoriti nehoteno, — je odvrnil. — Vidim pa, da si sedaj še ne bova priznala resnice. Ena največjih trpkosti mojega življenja bi bila, če bi vam ne mogel, po svojem nehalnem obnašanju, obrazložiti danes razlogov, ki bi mi lahko služili kot izgovor.

— Nikakih opravičil ne potrebujete, verujte mi, — je odvrnila Claire mirno. — Ali sem vam kaj očitala in ali res mislite, da za služite občutke? Priznati moram, da bi bil to dokaz izvanredne domisljivosti.

— Oprostila ste mojo vest težkega bremena, — je zopet pričel vojvoda. — Moja poroka je bila ena fatalnih potreb pariškega življenja. Nahajal sem se nekega dne v položaju, ko sem moral izbirati med svojo srečo in svojo častjo. Moral sem odplačati dva dolga. S tem, da sem odplačal enega, sem moral zamemariti drugega. Žrtvoval sem svojo ljubezen, da rešim svoje ime. Vidite, Claire, to sem vam hotel povedati.

— Z drugimi besedami rečeno vas je gospod Moulinet rešil iz mučnega položaja in v zahvalo ste se poročili z njegovo hčerko, — s par milijoni dote vred. Biblija pravi, da je sladko delati pokoro. In še več, če sem prav razumela, občutite celo zavest izpolnjene dolžnosti. Vsi ted tega morate biti zelo srečni — in vi vidite, kako me to veseli.

Pod želom teh ironičnih besed se je vojvoda stresel.

— In vi? — je vprašal hitro. — Ali ste srečna?

— Vi ste edini, ki nima pravice vprašati me glede tega, — je odvrnila Claire ponosno.

V istem trenutku se je vrnil Filip z vojvodinjo in Gaston je pokimal s kratko kretnjo glave na gospodarja plavžev. Ko je zapazil, da je postala Claire nemirna in da je prebledela, je vrgel nanjo skrajno porogljiv pogled ter rekel:

— Pač zaslužite, da se vas ljubi bolj.

Pri tem se je priklonil ter se umaknil počasnih korakov.

French Line

SAMO ŠEST DNI PREKO
Z OGROMNIMI PARNIKI NA OLJE
PARIS 16. JANUARJA

FRANCE, 30. januarja.
HAYRE — PARISKO PRISTANIŠČE
Kabina tretjega razreda z umivalniki in tekočo vodo za 2.
4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pijala.

19 STATE STREET NEW YORK
ALI LOKALNI AGENTJE

Claire se je stresla ob misli, da je znal vojvoda uganiti njeno skrivnost.

Dvomil je o njeni sreči, katero je znala pred svetom kazati s tako dovršenostjo. Slutila je, kakšna nevarnost ji preti, kajti vojvoda je bil tako prevesten, da je bil pripravljen pečiti se z njo. Kako bi mogla preprečiti jezo svojega moža, ki bi gotovo opazil zadelovanja vojvode? In kako naj ostane ona sama neprizadeta v tem boju z vojvodo in njegovo ženo?

Sklenila je zbežati. Pomignila je svojemu možu in v njegovi družbi se je odstranila tako hitro kot da je grad v plamenih.

Ko sta sedela v vozu, se je čutila Claire kot oproščena in ni se bala vprašati svojega moža:

— Kako ste našli vojvodinjo?

— Zelo mična je, — je odvrnil Filip raztreseno. Mlada žena je omahnila nazaj, a znala skriti pred svojim možem razočaranje, ki ga je občutila. Že sama beseda "mična" jo je globoko prizadela. Ni zapazila tona popolne brezbriznosti, s katerim je bila izgovorjena ta beseda. — Nikdar več ne bova prišla v Varenne, — si je mislila Claire.

Ob istem času pa se je pokazala pred duševnimi očmi Filipa elegantna postava Gastona, ko se je sklanjal nad Claire ter ji šepetl v uho s perfidnim smehljajem sladke besede. Potrtega srea in s pretečimi očmi je stisnil gospodar plavžev svoje močne pesti.

V resnici se nista vrnila več v Varenne. Dva tedna pozneje sta povabila Gastona in vojvodinjo na obed, a nato sta se branila sprejeti vsako nadaljnjo povabilo.

Stara markiza, ki je prežalovala svoje samotne dneve na Beau-lieu, kot osamljena grlica, ni še nikdar prestopila praga grajsčine Varenne. Odsotnost gospoda in gospe Derblay se je tam kmalu zapazilo in pojavile so se različne govorice.

Pri Claire pa je bila na obisku baronica Prefont in Athenais je videla vnaprej trenutke, ko bo moral celi svet vrjeti v spor med Pont-Avenne in Varenne. Na vsak način je skušala prebiti led, ki je postal med obema družinama vedno trdnjši. Le veliko slavlje, na katero je bila povabljena cela dobra družba dežele, bi moglo nutili primeren povod za to.

V tej zadregi ji je pomagal La Brede. Izmislil si je velik lov, ki ji je nudil to sijajno idejo. Očetu je prepustila skrb za malenkosti, se odpeljala v Pont-Avenne ter se kmalu vrnila z žarečim obrazom, kajti dobila je dovoljen odgovor.

(Dolge prihodnosti)

Charles Henry Hirsch.

Ekspresni vlak

Prvi spomini, ki jih je imela čuvajeva žena iz svojih otroških let, so bile tračnice, ki so se raztezale v neskončnost, puhanje in živžganje vlakov in mala čuvajevica, — pred katero je tolikokrat stal njen oče z rdečo zastavo. Šest bratov in sester je imela, vsi so bili mlajši od nje.

Ko se je poročila, je njen oče dobil boljše mesto, njemu mož pa očetovo, taki da je ostala v isti hišici.

Kadar zazvoni zvonec, gre zapirat cestni prehod čez železnico, vzame malega Pavla v naročje in se z zvito rdečo zastavo postavi pred čuvajevico, kakor je to delala njena mati dolga leta, kadar koli ni utegnil oče.

Z oken čuvajevice visijo rdeči nagelni, na malem vrtu raste različno sočivje in osem solnčnice, ki so najlepše v vsej okolici. Ozek pas sveta ob tiru je zasajen s krompirjem, in košata lipa skla-va svoje veje nad hišico, poleg vhoda pa visi kletka z dvema kanarčkom.

Čuvajeva žena pozna vse voze, ki se dnevno vozijo preko prelaza, kakor tudi pešce in zdravnikov avto, ki je rdeče pobarvan, a ima okoli in okoli sivo progo. — Navadno se zdravnik vozi dvakrat dnevno mimo čuvajevice. — Doktor večkrat prav rad ustavi svoj avto za eno samo minuto, da se razgovarja o lepem vremenu, ali pa, da se poigra z malim Pavlom.

Leta potekajo, mali Pavel raste, sledijo mu bratci, sestrice. . . in vlaki dan za dnem puhajo mimo ob točno določen uri, pa naj bo že zima ali poletje. . .

Ko je prišel letošnji novi spomladni vojni red, je bila javljena zanimiva izprememba: vlak št. 17, ki je vozil tod mimo ob 20. uri, je imel predhodnika, takozvani luksumski ekspresni vlak, sestavljen iz samih novih dolgih vagonov. Vozil je 12 minut pred vlakom št. 17.

In dan na dan je strmela v ekspres.

Prišel pa je zimski vojni red in z njim je ekspres izginil. Vrnil se bo s 1. majem. Če se bo zopet enkrat ustavil pred čuvajevico, ga čuvajeva žena ne bo pustila, da se odpelje brez nje. Nepristano je hodi ta misel po glavi. Če pa jo mož vpraša, na kaj misli, odgovori kakor marsikatera žena na to vprašanje soproga ali ljubimca: — Ah, na nič!

Železniška nesreča.

SANTIAGO, Chile, 23. dec. — 110 milj severno od Valparaisa je skočil s tira osebni vlak. Sedem oseb je bilo usmrčenih, 40 pa ranjenih.

IŠČEJO SE:

Josip Gitschthaler iz Maribora;

Filip Dujmović in soproga, zadnje znano bivališče Crosby, Minn.;

Jovo Jakšić iz Vukovja pri Garčnici; zadnje bivališče v Lewistown, Pa.;

Darinka Popović; zadnje bivališče Harrisburg, Pa.;

Gjuro Mihaljevič, Mihov Georgison in žena Jelena, Oakland, Cal. (?)

Vaso Turaljić iz Crvenega Boka; zadnje bivališče N. S. Pittsburgh, Pa.;

Ivan Nataković iz Novakov; zadnje bivališče Cleveland, O.;

Stjepan Mataković iz Novakov; zadnje bivališče Panama, Ill.;

Miloš Gjerić; zadnje bivališče Monongahela, Pa.;

Charles Peterson (Dragutin Vrabec) iz Zagreba; zadnje bivališče San Francisco, Cal.

Kdor bi o teh ljudeh kaj vedel, je naprosen, da to naznani Izsejeništemu poslanec (Commissioner of Emigration) 448 W. 22. St., New York City.

IŠČEM 4 VEŠČE DOGARJE

za delati francoske doge; šuma v hribih. Plačam vsaki mesec. Prišite na:

John Malnar,

Boxley, Ark.

Če hočete natančno poznati razmere v ameriški premogovni industriji, naročite Slovensko-Amerikanski Koledar za leto 1928. Stane petdeset centov. V njem je natančno popisan položaj premogovne industrije, o katerem se baš v sedanjem času toliko razpravlja v Ameriki. Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York.

Za dobro vdrženje se ne more nič primerjati z dobim, stariim **Pain-Expeller-jem**. Pri prvem zmanjšanju prehlada se poslužite tega izbornega domačega pripomočka ter preprečite komplikacije. 35 in 70 centov po lekarnah. Pažite na tvorilno znamko Sidra. P. AD. RICHTER & CO. Berry & South 4th Sts. Brooklyn, N. Y.

Po najnižji ceni **NAJBOLJŠE BLAGO** iz naše prodajalne na debelo. Lahko dobite celo, pakano in čisto mehko perje. Mi prodajamo na debelo ter vedno avelo in čisto blago, ne pa preležano kot v drugih trgovinah. Pošiljamo po Ameriki in Kanadi. Pišite po BREZPLAČNE uzorce perja in druge podrobnosti. ALBERT STETZ, Dept. 3, 138 Passaic St., Passaic, N. J.

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je lepo trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

28. decembra: Majestic, Cherbourg.	27. januarja: Suffren, Hayre.
29. decembra: Berlin, Cherbourg, Bremen.	29. januarja: Martha Washington, Trst.
31. decembra: Westphalia, Hamburg.	30. januarja: Aquitania, Cherbourg; France, Hayre.
2. januarja: Olympic, Cherbourg.	6. februarja: Olympic, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Bremen.
6. januarja: De Grasse, Hayre.	10. februarja: La Savoie, Hayre.
7. januarja: Albert Ballin, Hamburg.	11. februarja: Westphalia, Hamburg.
9. januarja: Leviathan, Cherbourg; Berengaria, Cherbourg; La Savoie, Hayre.	13. februarja: Paris, Hayre; American, Bremen; Pittsburgh, Cherbourg, Bremen.
12. januarja: Muenchen, Cherbourg, Bremen.	16. februarja: Berlin, Cherbourg, Bremen.
14. januarja: Thuringia, Hamburg.	17. februarja: Albert Ballin, Hamburg.
16. januarja: Paris, Hayre; Majestic, Cherbourg.	20. februarja: Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Bremen.
20. januarja: Pres. Harding, Bremen.	24. februarja: De Grasse, Hayre.
21. januarja: Deutschland, Hamburg, Bremen, Bremen.	25. februarja: Thuringia, Hamburg.
23. januarja: Andania, Cherbourg.	27. februarja: Olympic, Cherbourg.

Vožnja tja in nazaj po znižanih cenah.

Naši parniki na tri vijake **RESOLUTE, RELIANCE, ALBERT BALLIN, DEUTSCHLAND**

In znani enokabinski parniki **CLEVELAND, WESTPHALIA, MOUNT CLAY, THURINGIA**

\$198.—

Iz **NEW YORKA** do **LJUBLJANE** in **NAZAJ** (Vojni davek posebej)

TEDENSKA ODPLUTJA

Za povratna dovoljenja in druge informacije se obrnite na lokalnega agenta ali na

United American Lines (Harriman Line) Joint Service with **Hamburg American Line**

35-39 Broadway, New York.

CUNARD
V **JUGOSLAVIJO** (preko Cherbourga)

Znižane cene v tretjem razredu za tja in nazaj.

V **LJUBLJANO** in nazaj na **BERENGARIJI**) \$210
AQUITANII)
MAURETANII) \$206

in davek

8 in pol dne do Jugoslavije.

Odplutja ob sobotah. Tukaj nastanjeni potniki so pripuščeni, ne da bi bili podvrženi kvoti. Vsi potniki tretjega razreda so v kabinah. Neprekosljava čistota. Izborna hrana. Za podrobnosti vprašajte lokalnega agenta ali pa

CUNARD LINE
25 Broadway New York

POZOR ROJAKI!

Naš potovalni zastopnik Mr. JOHN ŽUST bo obiskal rojake po Westmoreland Co., Penna. Komur je potekla naročina na Glas Naroda, naj jo obnovi pri njem. Tu di sprejema naročila za razne knjige, ki jih imamo v zalogi. Rojakom ga toplo priporočamo.

Uprava "Glas Naroda".

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je na dančno pošten o potnih listih, pri lugi in drugih stvareh.

Pojasnila, ki vam jih namoremo dati valed naše dolgoletne iskustvo. Vam bodo gotovo v korist; tudi pri poročamo vedno le prvoratne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselniške postave, ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, namorejo tudi nedržavljanje dobiti dovoljenje ostan v domovini eno leto in ako potrebno tudi dalj tomesdna dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo sa tako dovoljenje se lahko napravi tudi New Yorku pred odpotovanjem, te se pošlje posredno v stari kraj glas som nanovejši odredbe.

Kakor bi dobili sorodnika ali svojo en starega kraja, naj nam prej piše sa pojasmila. Iz Jugoslavije bo pripuščeni v prihodnosti treh letih, od 1. julija 1924 napre vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljan pri samostojni dobili sem bene in otroke do 18. leta bres, da bi bili šteti v kvoto. T rojene osebe se tudi ne štejejo kvoto. Stariši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov v imajo prednost v kvoti. Pišite sa pojasmila.

Prodajamo vosek liste sa vsi pso se; tudi preko Trsta namorejo Jugoslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York

Prav vsakdo—
kdor kaj isce; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda"